

**निजगढ नगरपालिका ऐन, कानून, नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिका
(तर्जुमा र व्यवस्था गर्ने) सम्बन्धी ऐन, २०७५**

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ को एकल अधिकार र अनुसूचि ९ को सयूक्त अधिकार तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ बाट यस निजगढ नगरपालिकाले प्राप्त गरेका अधिकारहरुको कार्यान्वयन माफत सुशासन तथा समृद्धि अभियानलाई अघि बढाउनुपर्ने र संघीय तथा प्रदेश कानूनले व्यवस्था गरेको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेगरी निजगढ नगरपालिकामा आवश्यक ऐन, कानून, नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरु तर्जुमा गर्न वाञ्छनिय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम निजगढ नगरपालिकाको नगर सभाले निजगढ नगरपालिका ऐन, कानून, नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिका (तर्जुमा र व्यवस्था गर्ने) ऐन, २०७५ पारित गरेको छ ।

**परिच्छेद- १
प्रारम्भिक**

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- ॥ यस ऐनको नाम “ निजगढ नगरपालिका ऐन, कानून, नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिका (तर्जुमा र व्यवस्था गर्ने) ऐन, २०७५ ” रहेको छ ।
- ॥ यो ऐन नगर सभाबाट पारित भई निजगढ नगरपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भए पछि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

- ॥ “नगरपालिका” भन्नाले निजगढ नगरपालिका सम्भन्नुपर्छ ।
- ॥ “नगर सभा” भन्नाले निजगढ नगरपालिकाको नगर सभालाई सम्भन्नुपर्छ ।
- ॥ “कार्यपालिका” भन्नाले निजगढ नगरपालिकाको कार्यपालिका सम्भन्नु पर्छ ।
- ॥ “प्रमुख” भन्नाले निजगढ नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- ॥ “उप प्रमुख” भन्नाले निजगढ नगरपालिकाको उप प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्छ ।

- 6) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले निजगढ नगरपालिकाको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा कामगर्ने कर्मचारी प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ । सो शब्दले कार्यपालिका तथा नगर सभा सदस्य सचिव समेतलाई जनाउँछ ।
- 7) “वडा समिति”भन्नाले निजगढ नगरपालिकाको वडा समिति सम्झनु पर्छ ।
- 8) “वडा अध्यक्ष”भन्नाले निजगढ नगरपालिकाको वडा अध्यक्षलाई सम्झनु पर्छ ।
- 9) “कार्यपालिका सदस्य” भन्नाले निजगढ नगरपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिका सदस्य समेतलाई जनाउँछ
- 10) “सभा सदस्य” भन्नाले निजगढ नगरपालिका नगर सभा सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले नगरपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य तथा वडा सदस्य समेतलाई जनाउँछ ।
- 11) “कर्मचारी” भन्नाले निजगढ नगरपालिकामा तोकिएको कामका लागि तलब सुविधा प्राप्तगर्ने गरी विभिन्न प्रकृति र तहमा नियुक्त व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ ।
- 12) “ऐन”भन्नाले संघीय संसद, प्रदेश संसद र निजगढ नगरपालिकाको नगर सभाले पारित गरेको ऐन र नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम यसै ऐनले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कार्यपालिकाबाट अध्यादेशको रूपमा जारी गरेको ऐन समेतलाई सम्झनुपर्छ ।
- 13) “अध्यादेश” भन्नाले निजगढ नगरपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न तत्काल ऐन आवश्यक परेको तर नगर सभा तत्काल हुन नसक्ने अवस्थामा कार्यपालिकाले अध्यादेशको रूपमा जारी गरेको तथा गर्ने ऐनलाई सम्झनुपर्छ ।
- 14) “नियम” भन्नाले निजगढ नगरपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा नगर सभाले पारित गरेको ऐन एवं कार्यपालिकाले अध्यादेश जारी गरी बनेको ऐन समेतको अधिनमा रही कार्यपालिकाबाट जारी भएको नियम, नियमावली, कार्यविधि, दिग्दर्शन, निर्देशिका, आदेश आदिलाई सम्झनुपर्छ ।
- 15) “स्थानीय राजपत्र” भन्नाले नगरपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न निजगढ नगरपालिकाको कार्यपालिका र नगर सभाबाट पारित गरी सारोकारवाला तथा नगरवासीलाई जानकारी गराउन एवं लागू भएको घोषणा गर्न जारी गरेको निजगढ नगरपालिकाको आधिकारीक स्थानीय राजपत्र (सूचना पत्र) लाई सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद- २
आवश्यक कानून तर्जुमा सम्बन्धी व्यवस्था

(३) नगरपालिकाले आवश्यक कानून तर्जुमा गर्न सक्ने:

- ॥ नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ को एकल अधिकार र अनुसूचि को ९ को सयूक्त अधिकार तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, अन्य संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम नगरपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा तोकिएका कार्य जिम्मेवारी पुरा गर्न नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नगर सभाले आवश्यक ऐन कानून पारित गर्न सक्नेछ ।
- २। उपदफा (१) बमोजिम पारित ऐन कानून नगरपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भए पछि हुनेछ ।

(४) अध्यादेश वाट ऐन बनाउन सक्ने:

- ॥ नेपालको संविधानको अनुसूचि ८ र अनुसूचि ९ तथा संघीय, प्रदेश कानून एवं स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम नगरपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा तोकिएका कार्य, जिम्मेवारी पुरा गर्न तत्काल ऐन कानून आवश्यक परेको तर नगर सभा तत्काल हुन नसक्ने अवस्थामा कार्यपालिकाले अध्यादेशबाट ऐन जारी गर्नसक्नेछ ।
- २। उपदफा (१) बमोजिम जारी भएको ऐन स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भई लागु हुनेछ ।
- ३। उपदफा (१) बमोजिम जारी भएको अध्यादेश नगर सभा नहुञ्जेल वा छ महिना सम्म कायम रहनेछ ।
- ४। अध्यादेश ऐनको निरन्तरताका लागि जारी भएको ६ महिना भित्र नगर सभाले पारित गर्नु पर्नेछ ।
- ५। कार्यपालिकाले अध्यादेशबाट जारी गरेको ऐन जारी भएपछि हुने नगर सभाको बैठकले पारित नगरेको अवस्थामा सोही दिन वाट स्वतः बदर हुनेछ ।
- ६। उपदफा (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएता पनि जारी भएको अध्यादेशबाट वनेको ऐनबाट लागु भएका तथा कार्यान्वयन गरिएका काम कारवाही प्रचलित कानून अनुसार भएको मानिनेछ ।

(५) नियम नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका, बनाउन सक्ने:

- ॥ नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, एवं निजगढ नगरपालिकाको नगर सभाले पारित गरी जारी भएको स्थानीय ऐनको अधिनमा रही स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) ले दिएको

अधिकार प्रयोग गरी नगरपालिकालाई तोकिएका अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा तोकिएको कार्य जिम्मेवारी निर्वाह गर्न अपनाउनु पर्ने कार्यविधि नियमित गर्न गराउन कार्यपालिकाले आवश्यक नियम नियमावली, कार्यविधि निर्देशिका, दिग्दर्शन विनियम बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

- २) उपदफा (१) बमोजिम नियम बनाउन संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम स्थानीय तहको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने विषयमा मात्रै बनाउनु पर्नेछ ।
- ३) उपदफा (१) बमोजिम पारित नियम नियमावली, कार्यविधि निर्देशिका, दिग्दर्शन नगरपालिकाको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भए पछि लागु हुनेछ ।

परिच्छेद- ३ विविध

(६) बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार:

यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेमा कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ हटाउन आदेश जारी गर्न सक्नेछ । उक्त आदेशहरु त्यस पछिको नगर सभाले अनुमोदन गरेको हद सम्म जारी रहनेछ ।

(७) खारेजी र बचाउ:

- ॥ यो ऐनको कुनै दफा, उपदफा नेपालको संविधान, संघीय तथा प्रदेश कानूनसंग बाभिएमा बाभिएको हद सम्म खारेज भएको मानिनेछ ।
- २) यो ऐन लागु हुनु भन्दा अगावै प्रचलित कानून बमोजिम भएका काम कारवाहीहरु यसै ऐन बमोजिम भएको मानिनेछ ।
- ३) संघीय तथा प्रदेश कानून वन्दा/बनाउँदा अन्यथा भएमा अन्यथा भएको कुराहरु सोही अनुसार भएको मानिनेछ ।
- ४) तोकिए बमोजिम हुने भनी व्यवस्था गरेको काम नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका नआए सम्म नगर कार्यपालिकाले निर्णय गरे अनुसार हुनेछ ।

प्रमाणीकरण गर्नेको

नाम: श्री सुरेशकुमार खनाल

पद: नगर प्रमुख

नगर सभाबाट पारित मिति: २०७५।१०।१५